

**Elintarvikealan automiesten
TYÖEHTOSOPIMUS
24.3.2023 – 31.1.2025**

Elintarviketeollisuusliitto ry
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

**Elintarvikealan automiesten
TYÖEHTOSOPIMUS
24.3.2023 – 31.1.2025**

Elintarviketeollisuusliitto ry
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

Sisällys

1 § Soveltamisala.....	1
2 § Ns. yleiset sopimukset.....	1
3 § Työn johto ja jakaminen sekä järjestäytymisoikeus.....	1
4 § Työhön ottaminen.....	1
5 § Irtisanominen.....	2
6 § Aikapalkka.....	2
7 § Työaika, yli- ja sunnuntaityökorvaus.....	8
8 § Ilta- ja yötyölisät.....	8
9 § Hälytysraha.....	9
10 § Palkanmaksu.....	9
11 § Päiväraha.....	10
12 § Sairausajan palkka.....	11
13 § Lapsen sairaus.....	12
14 § Lääkärintarkastukset.....	13
15 § Lapsen syntymä.....	15
16 § Erinäiset korvaukset.....	16
17 § Ajokortti, pätevyystodistus, pätevyyskortti, kuljettajakortti.....	17
18 § Ammattipätevyysdirektiivin mukainen jatkokoulutus.....	17
19 § Vuosiloma.....	18
20 § Lomaraha.....	18
21 § Pukeutuminen ja peseytyminen.....	19
22 § Rahalähetykset.....	19
23 § Suojavaatetus.....	20
24 § Ryhmähenkivakuutus.....	20
25 § Ammattiyhdistysjäsenmaksut.....	20
26 § Työntekijäin luottamusmies.....	20
27 § Kokoontuminen työpaikalla.....	20
28 § Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	21
29 § Työrauhavelvoite.....	21
30 § Sopimuksen voimassaoloaika.....	21
MEIJEREIDEN AUTOMIESTEN TYÖAIKAA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS.....	22
TYÖAJAN LYHENTÄMISTÄ KOSKEVA SOPIMUS 7.6.1991.....	25
HUOLTOKORJAAMOITA KOSKEVA PÖYTÄKIRJA.....	33
LISÄT.....	36

ELINTARVIKEALAN AUTOMIESTEN TYÖEHTOSOPIMUS

1 § Soveltamisala

Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan Elintarviketeollisuusliittoon kuuluvien leipomoiden, meijereiden, teurastamoiden, makkaratehtaiden ja einestehtaiden automiesten työ- ja palkkaehdoissa.

2 § Ns. yleiset sopimukset

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan sopimuksen allekirjoitushetkellä voimassa olevia ETL:n ja SEL:n välillä solmittuja yleisiä sopimuksia.

Jos edellä tarkoitettuihin sopimuksiin tehdään tämän työehtosopimuksen voimassa ollessa muutoksia, noudatetaan niitä siitä päivästä lukien, jolloin allekirjoittaneet liitot ovat sopineet muutosten liittämisestä tähän työehtosopimukseen.

3 § Työn johto ja jakaminen sekä järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä sekä ottaa toimeen ja siitä erottaa työntekijöitä riippumatta siitä, ovatko nämä järjestäytyneitä vai ei.

2. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

Pöytäkirjamerkintä:

Yhdistymisvapauden loukkaukseksi ei katsota työnantajan vaatimusta, ettei tämän edustajana toimiva henkilö saa kuulua sellaiseen paikalliseen yhdistykseen, jonka tehtäviin kuuluu hänen johdettaviensa ja valvottaviensa työntekijäin edun valvominen työnantajaa kohtaan. Työnantajan edustajalla tarkoitetaan henkilöä, joka ei osallistu tai ainoastaan tilapäisesti osallistuu hänen johdettaviensa tai valvottaviensa työntekijäin työhön.

3. Jos työntekijä katsoo, että hänet on vastoin tämän pykälän määräyksiä erotettu hänen kuulumisensa vuoksi työntekijäin järjestöön, on hänen, ennen kuin muihin toimenpiteisiin ryhdytään, järjestönsä välityksellä pyydettävä tutkimusta asiassa.

4 § Työhön ottaminen

1. Tehdessään työsopimuksen työnantaja tai hänen edustajansa on velvollinen noudattamaan tämän työehtosopimuksen määräyksiä ja pyritään työsopimus tekemään kirjallisesti.

2. Jos työ on tilapäistä tai määräaikaista, on työnantaja työsopimusta tehtäessä velvollinen ilmoittamaan siitä työntekijälle.

3. Jos työntekijä on otettu määrätynlaiseen työhön, on hän kuitenkin velvollinen tilapäisesti tarpeen vaatiessa tekemään muutakin työtä, ellei hänelle varsinaisesti kuuluvaa työtä ole taikka muut erityiset syyt sitä vaativat.

5 § Irtisanominen

Työnantajan noudatettavat irtisanomisajat ovat seuraavat:

Työsuhde jatkunut keskeytyksettä	Irtisanomisaika
1. enintään vuoden	14 päivää
2. yli vuoden mutta enintään 4 vuotta	1 kuukausi
3. yli 4 vuotta mutta enintään 8 vuotta	2 kuukautta
4. yli 8 vuotta mutta enintään 12 vuotta	4 kuukautta
5. yli 12 vuotta	6 kuukautta

Työntekijän noudatettavat irtisanomisajat ovat seuraavat:

Työsuhde jatkunut keskeytyksettä	Irtisanomisaika
1. enintään 5 vuotta	14 päivää
2. yli 5 vuotta	1 kuukausi

Määräaikaista työtä varten palkatun työntekijän työsuhde päättyy irtisanomisaikaa noudattamatta.

Toistaiseksi voimassa olevaan tai määräaikaiseen työsuhteeseen otettu työntekijä voidaan lomauttaa 14 päivän lomautusilmoitusaikaa noudattaen.

6 § Aikapalkka

1. Täysin työkykyisille 18 vuotta täyttäneille automiehille maksetaan jäljempänä seuraavien määräysten mukainen palkka.

ELINTARVIKEALAN AUTOMIESTEN PALKANTARKISTUKSET 2023	KUUKAUSIPALKAT 1.3.2023		2-VIIKKOISPALKAT 1.3.2023		TUNTIPALKAT 1.3.2023	
	Pääkaupu nkiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupu nkiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupu nkiseutu*	Muu Suomi
Henkilö- ja pakettiauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 326 €	2 174 €	1 074 €	1 003 €	13,76 €	12,86 €
4-8 v.	2 393 €	2 236 €	1 104 €	1 032 €	14,16 €	13,23 €
8-10 v.	2 471 €	2 309 €	1 140 €	1 066 €	14,62 €	13,66 €
Yli 10 v.	2 518 €	2 353 €	1 162 €	1 086 €	14,90 €	13,92 €
Kuorma-auton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 405 €	2 248 €	1 110 €	1 038 €	14,23 €	13,30 €
4-8 v.	2 482 €	2 320 €	1 146 €	1 071 €	14,69 €	13,73 €
8-10 v.	2 565 €	2 397 €	1 184 €	1 106 €	15,18 €	14,18 €
Yli 10 v.	2 613 €	2 442 €	1 206 €	1 127 €	15,46 €	14,45 €
Puoliperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 436 €	2 277 €	1 124 €	1 051 €	14,41 €	13,47 €
4-8 v.	2 510 €	2 346 €	1 158 €	1 083 €	14,85 €	13,88 €
8-10 v.	2 593 €	2 423 €	1 197 €	1 118 €	15,34 €	14,34 €
Yli 10 v.	2 646 €	2 473 €	1 221 €	1 141 €	15,66 €	14,63 €
Täysperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 468 €	2 307 €	1 139 €	1 065 €	14,60 €	13,65 €
4-8 v.	2 546 €	2 379 €	1 175 €	1 098 €	15,07 €	14,08 €
8-10 v.	2 626 €	2 454 €	1 212 €	1 133 €	15,54 €	14,52 €
Yli 10 v.	2 673 €	2 498 €	1 234 €	1 153 €	15,82 €	14,78 €
Auton apumies						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 243 €	2 096 €	1 035 €	967 €	13,27 €	12,40 €
Yli 4 v.	2 305 €	2 154 €	1 064 €	994 €	13,64 €	12,75 €
Pääkaupunkiseutu = Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen						

ELINTARVIKEALAN AUTOMIESTEN PALKANTARKISTUKSET 2023	KUUKAUSIPALKAT 1.10.2023		2-VIIKKOISPALKAT 1.10.2023		TUNTIPALKAT 1.10.2023	
	Pääkaupunkiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupunkiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupunkiseutu*	Muu Suomi
Henkilö- ja pakettiauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 361 €	2 207 €	1 090 €	1 019 €	13,97 €	13,06 €
4-8 v.	2 429 €	2 270 €	1 121 €	1 048 €	14,37 €	13,43 €
8-10 v.	2 508 €	2 344 €	1 158 €	1 082 €	14,84 €	13,87 €
Yli 10 v.	2 555 €	2 388 €	1 179 €	1 102 €	15,12 €	14,13 €
Kuorma-auton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 442 €	2 282 €	1 127 €	1 053 €	14,45 €	13,50 €
4-8 v.	2 520 €	2 355 €	1 163 €	1 087 €	14,91 €	13,93 €
8-10 v.	2 603 €	2 433 €	1 201 €	1 123 €	15,40 €	14,40 €
Yli 10 v.	2 653 €	2 479 €	1 224 €	1 144 €	15,70 €	14,67 €
Puoliperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 473 €	2 311 €	1 141 €	1 067 €	14,63 €	13,67 €
4-8 v.	2 548 €	2 381 €	1 176 €	1 099 €	15,08 €	14,09 €
8-10 v.	2 631 €	2 459 €	1 214 €	1 135 €	15,57 €	14,55 €
Yli 10 v.	2 686 €	2 510 €	1 240 €	1 158 €	15,89 €	14,85 €
Täysperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 506 €	2 342 €	1 157 €	1 081 €	14,83 €	13,86 €
4-8 v.	2 584 €	2 415 €	1 193 €	1 115 €	15,29 €	14,29 €
8-10 v.	2 665 €	2 491 €	1 230 €	1 150 €	15,77 €	14,74 €
Yli 10 v.	2 712 €	2 535 €	1 252 €	1 170 €	16,05 €	15,00 €
Auton apumies						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 276 €	2 127 €	1 050 €	982 €	13,47 €	12,59 €
Yli 4 v.	2 339 €	2 186 €	1 080 €	1 009 €	13,84 €	12,93 €
Pääkaupunkiseutu = Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen						

ELINTARVIKEALAN AUTOMIESTEN PALKANTARKISTUKSET 2024	KUUKAUSIPALKAT 1.2.2024		2-VIIKKOISPALKAT 1.2.2024		TUNTIPALKAT 1.2.2024	
	Pääkaupun- kiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupun- kiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupun- kiseutu*	Muu Suomi
Henkilö- ja pakettiauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvellut	2 397 €	2 240 €	1 106 €	1 034 €	14,18 €	13,25 €
4-8 v.	2 465 €	2 304 €	1 138 €	1 063 €	14,59 €	13,63 €
8-10 v.	2 546 €	2 379 €	1 175 €	1 098 €	15,07 €	14,08 €
Yli 10 v.	2 594 €	2 424 €	1 197 €	1 119 €	15,35 €	14,34 €
Kuorma-auton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvellut	2 478 €	2 316 €	1 144 €	1 069 €	14,66 €	13,70 €
4-8 v.	2 557 €	2 390 €	1 180 €	1 103 €	15,13 €	14,14 €
8-10 v.	2 642 €	2 469 €	1 219 €	1 140 €	15,63 €	14,61 €
Yli 10 v.	2 692 €	2 516 €	1 242 €	1 161 €	15,93 €	14,89 €
Puoliperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvellut	2 510 €	2 346 €	1 158 €	1 083 €	14,85 €	13,88 €
4-8 v.	2 586 €	2 417 €	1 194 €	1 116 €	15,30 €	14,30 €
8-10 v.	2 671 €	2 496 €	1 233 €	1 152 €	15,80 €	14,77 €
Yli 10 v.	2 726 €	2 548 €	1 258 €	1 176 €	16,13 €	15,08 €
Täysperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvellut	2 543 €	2 377 €	1 174 €	1 097 €	15,05 €	14,07 €
4-8 v.	2 623 €	2 451 €	1 211 €	1 131 €	15,52 €	14,50 €
8-10 v.	2 705 €	2 528 €	1 248 €	1 167 €	16,01 €	14,96 €
Yli 10 v.	2 753 €	2 573 €	1 271 €	1 188 €	16,29 €	15,22 €
Auton apumies						
Alle 4 v. alalla palvellut	2 310 €	2 159 €	1 066 €	996 €	13,67 €	12,78 €
Yli 4 v.	2 374 €	2 219 €	1 096 €	1 024 €	14,05 €	13,13 €
Pääkaupunkiseutu = Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen						

ELINTARVIKEALAN AUTOMIESTEN PALKANTARKISTUKSET 2024	KUUKAUSIPALKAT 1.10.2024		2-VIIKKOISPALKAT 1.10.2024		TUNTIPALKAT 1.10.2024	
	Pääkaupun- kiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupun- kiseutu*	Muu Suomi	Pääkaupun- kiseutu*	Muu Suomi
Henkilö- ja pakettiauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 433 €	2 274 €	1 123 €	1 050 €	14,40 €	13,46 €
4-8 v.	2 503 €	2 339 €	1 155 €	1 080 €	14,81 €	13,84 €
8-10 v.	2 584 €	2 415 €	1 193 €	1 115 €	15,29 €	14,29 €
Yli 10 v.	2 632 €	2 460 €	1 215 €	1 135 €	15,57 €	14,56 €
Kuorma-auton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 516 €	2 351 €	1 161 €	1 085 €	14,89 €	13,91 €
4-8 v.	2 596 €	2 426 €	1 198 €	1 120 €	15,36 €	14,36 €
8-10 v.	2 681 €	2 506 €	1 237 €	1 157 €	15,86 €	14,83 €
Yli 10 v.	2 733 €	2 554 €	1 261 €	1 179 €	16,17 €	15,11 €
Puoliperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 548 €	2 381 €	1 176 €	1 099 €	15,08 €	14,09 €
4-8 v.	2 625 €	2 453 €	1 212 €	1 132 €	15,53 €	14,51 €
8-10 v.	2 710 €	2 533 €	1 251 €	1 169 €	16,04 €	14,99 €
Yli 10 v.	2 767 €	2 586 €	1 277 €	1 194 €	16,37 €	15,30 €
Täysperävaunuauton kuljettaja						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 582 €	2 413 €	1 192 €	1 114 €	15,28 €	14,28 €
4-8 v.	2 662 €	2 488 €	1 229 €	1 148 €	15,75 €	14,72 €
8-10 v.	2 746 €	2 566 €	1 267 €	1 184 €	16,25 €	15,18 €
Yli 10 v.	2 795 €	2 612 €	1 290 €	1 206 €	16,54 €	15,46 €
Auton apumies						
Alle 4 v. alalla palvelut	2 344 €	2 191 €	1 082 €	1 011 €	13,87 €	12,96 €
Yli 4 v.	2 410 €	2 252 €	1 112 €	1 039 €	14,26 €	13,33 €
Pääkaupunkiseutu = Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen						

Tuntipalkat on laskettu silmällä pitäen lihateollisuutta.

Laskettaessa ylityöstä ja sunnuntaityöstä maksettavaa korotettua palkkaa on peruspalkka laskettava siten, että kuukausipalkka jaetaan luvulla 160 ja kaksiviikkoispalkka luvulla 73,85.

2. Kuorma-, paketti- ja henkilöautonkuljettajien alalla palveluaika tarkoittaa aikaa, minkä kuljettaja todistettavasti on ajanut ammattimaisesti autoa. Alan ammattitutkinnon suorittamisesta luetaan alalla palveluaikaan 1 vuosi. Logistiikan perustutkinnon suorittamisesta luetaan palvelusaikaan 2 vuotta.

3.

- Niille autonkuljettajille, jotka suorittavat maidonkeräilyä säiliöautolla maksetaan erityislisää. Lisä sisältää näytteen ottamisen.

- Pakaste- ja karja- autonkuljettajille maksetaan erikoislisää. Kuljetettaessa pakasteita osana muuta kuormaa maksetaan pakastekuljetuslisästä suhteellinen osuus, jonka suuruus sovitaan paikallisesti.

- Ruhojen kuljettamisesta pääasiallisena kuormana, jos lastaus ja purkaus tapahtuu käsin, maksetaan samansuuruinen lisä. Mikäli kyse on vähäisemmästä ruho-kuormasta, maksetaan suhteellinen osa lisästä, jonka suuruus sovitaan paikallisesti.

Lisien määrät ks. s. 36 taulukko.

4. Kuorma-autonkuljettajalle, joka työskennellen ilman apumiestä joutuu pääasiallisesti itse suorittamaan auton kuormauksen ja purkamisen, maksetaan erikoislisää. Lisän määrä ks. s. 36 taulukko.

Edellä mainittua lisää ei kuitenkaan makseta, jos kuormaus ja purkaus suoritetaan koneellisesti. Perälautanosturilla suoritettua purkausta ei katsota koneelliseksi purkaukseksi.

5. HCT-ajoneuvoyhdistelmä

HCT-ajoneuvoyhdistelmän kuljettajille maksetaan erikoislisää, jonka suuruus on 5 prosenttia työntekijän taulukkopalkasta (pituus yli 25,25 m).

Liittojen yhteinen soveltamisohje

- koskee vain valtioneuvoston ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (4.12.1992/1257) 51 b § 3. mom. mukaisesti merkittyjä HCT-ajoneuvoyhdistelmiä.

- maksetaan tuntikohtaisesti työehtosopimuksen 7 § 3. kohdan mukaisesti.

- Lastaus- ja purkutilanteissa perävaunun irrottaminen ei katkaise lisän maksua.

- HCT-ajoneuvon pelkkä siirtely pihassa tms. toiminta ei johda lisän maksuun.

6. Jos työnantajan palveluksessa oleva autonkuljettaja siirretään tilapäisesti apumieheksi, maksetaan hänelle kuljettajan palkka.

7. Jos työnantajan palveluksessa oleva autonapumies, jolla on ammattimainen ajokortti, väliaikaisesti siirretään kuljettajaksi, maksetaan hänelle siltä ajalta, jonka hän on ollut tässä tehtävässä, täysiltä työpäiviltä kuljettajan palkka.

8. Pääasiassa keräily- tai jakelukuljetuksissa käytettävän traktorin kuljettajalle maksetaan palkka kuorma auton kuljettajan palkkausta koskevien määräysten mukaan.

9. Nuoren työntekijän suorittaessa samaa työtä kuin täysi ikäinen työntekijä ja hänen omatessaan työn edellyttämän ammattitaidon ja pätevyyden eikä hänen työskentelynsä kohdistu ylityösäännösten lisäksi muita lainsäädännöstä johtuvia rajoituksia, määräytyy hänen palkkansa asianomaisen työn palkkaperusteiden mukaisesti.

10. ADR-lisä 5 % taulukkopalkasta maksetaan käsittely- ja kuljetusajalta siltä osin, kuin vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten (ADR) vapaarajat ylittyvät.

7 § Työaika, yli- ja sunnuntaityökorvaus

1. Työaika sekä yli- ja sunnuntaityökorvaukset määräytyvät työaikalain mukaan.
  2. Työaika pyritään järjestämään siten, että automies saa lain edellyttämän vapaapäivän lisäksi tasoittumisjakson puitteissa keskimäärin toisen ylimääräisen vapaapäivän jokaista sellaista viikkoa kohden, johon sisältyy kuusi työpäivää. Jos tämä ei ole noudatetun lainmukaisen tasoittumisjakson kuluessa mahdollista, voidaan paikallisesti sopia pidemmästäkin tasoittumisjaksosta.
  3. Autonkuljettajan työajan katsotaan alkavan siitä hetkestä, jolloin hän ryhtyy autoa kunnostamaan, sekä jatkuvan siihen saakka, kun hän jättää auton halliin tai muuhun säilytyspaikkaan taikka toisen haltuun.
  4. Ruokailuaikaa ei lueta työaikaan, ellei toisin ole sovittu.
  5. Säännöllisen työajan ja työhöntulojärjestyksen määrää työpaikan johto lain ja tämän työehtosopimuksen rajoissa.
  6. Pääsiäislauantain, toisen pääsiäispäivän, helatorstain, juhannus- ja jouluaaton sekä muuksi arkipäiväksi kuin lauantaksi sattuvan uudenvuodenpäivän, loppiaisen, vapunpäivän ja itsenäisyyspäivän ja tapaninpäivän johdosta lyhennetään joko sen tai sitä lähinnä seuraavan taikka edeltävän työaikajakson työaika kahdeksalla tunnilla antamalla ylimääräinen vapaapäivä elleivät työnantaja ja työntekijä sovi muusta lyhentämiskohdasta. Jos työpaikalla on luottamusmies, on asiasta sovittava hänen kanssaan.
- Lyhennetyllä työaikajaksolla kolmiviikkoisjaksoa sovellettaessa 112 tunnin ja kaksiviikkoisjaksoa sovellettaessa 72 tunnin jälkeen tehdystä työstä maksetaan ylityökorvauksen suuruinen korvaus. Mikäli työaikajaksoon sijoitetaan useita edellisessä kappaleessa tarkoitettuja lyhennyksiä, alennetaan näitä tuntimääriä vastaavasti.
- Tuntipalkkaisille työntekijöille maksetaan säännölliseltä (72 tai 64 tunnin) työajalta muodostuneen palkan lisäksi kahdeksan (8) tai kuudentoista (16) tunnin palkka keskituntiansion mukaan.
7. Vuotuisen työajan yleisestä lyhentämisestä on sovittu liitteestä ilmenevällä tavalla. Lisätyöstä, joka tehdään lyhennetyn työajan ja pisimmän lainmukaisen säännöllisen työajan välisenä aikana tai työajan lyhentämiseksi annettuna vapaapäivänä, maksetaan 50 %:lla korotettu palkka tai annetaan vastaava aikahyvyitys.
  8. Työajan enimmäismäärä noudattaa työaikalaisissa säädettyjä rajoituksia. Työajan enimmäismäärän tarkastelujaksona käytetään 12 kuukautta.

8 § Ilta- ja yötyölisät

Muusta kuin ylityöstä, jota suoritetaan kello 18.00 - 22.00 välisenä aikana maksetaan 15 prosentin suuruista ohjepalkasta laskettua erikoislisää.

Muusta kuin ylityöstä, jota suoritetaan kello 22.00 - 06.00 välisenä aikana maksetaan 25 prosentin suuruisia ohjepalkasta laskettua erikoislisää.

Pöytäkirjamerkintä 1:

Paikallisesti voidaan sopia siitä, että molemmat em. lisät maksetaan saman suuruisina. Jommankumman osapuolen sitä vaatiessa siirrytään työehtosopimuksen mukaiseen menettelyyn 2 viikon kuluttua vaatimuksen esittämisestä.

Pöytäkirjamerkintä 2:

Jaksotyöaikaamuotoa sovellettaessa ilta- ja yötyölisä maksetaan myös yli-työn ajalta.

9 § Hälytysraha

Kutsuttaessa työntekijä työaikansa ulkopuolella hälytystyöhön hänelle maksetaan hälytysraha. Hälytysraha on kahden tunnin palkka muun hälytystyöstä maksettavan palkan lisäksi.

10 § Palkanmaksu

1. Palkanmaksu suoritetaan vähintään kaksi kertaa kuukaudessa välittömästi työajan jälkeen. Jos palkanmaksupäivä on sunnuntai tai juhlapäivä, maksetaan palkka edellisenä arkipäivänä. Muistutukset tilinmaksun perustetta vastaan on tehtävä ennen seuraavaa tilinmaksua.

Kuukausipalkkaisen työntekijän palkka voidaan paikallisesti sopia maksaa kuitenkin kerran kuukaudessa, mikäli yrityksen muulle henkilöstölle maksetaan palkka vain kerran kuukaudessa.

2. Mikäli työnantaja maksaa työntekijälle palkan hänen haluamaansa pankkiin, on palkan oltava nostettavissa palkanmaksupäivänä pankin aukioloaikana. Jos pankki on palkanmaksupäivänä suljettu, on palkan oltava nostettavissa lähinnä edellisenä pankin aukiolopäivänä.

3. Työsuhteen alkaessa tai päättyessä kesken palkanmaksukauden tai työnteon keskeytyessä sellaisesta syystä, ettei työnantaja ole velvollinen maksamaan poisoloajalta palkkaa, saadaan työntekijän työssäolopäivän palkka jakamalla kuukausipalkka asianomaiseen kuukauteen sisältyvien työaikajärjestelmän mukaisten työpäivien lukumäärällä.

4. Työsuhteen päättyessä ilman irtisanomisaikaa tai mikäli palkkausjärjestelmästä johtuen ei palkkaa voida laskea työsuhteen päättyessä, voidaan palkka maksaa työehtosopimuksen 2 luvun 14 §:n määräyksistä poiketen viikon kuluessa työsuhteen päättymisestä.

11 § Päiväraha

Kotimaassa

1. Jos työntekijä on työnsä vuoksi estynyt peräkkäin 10 tuntia aterioimasta kotipaikkakunnallaan, eikä työnantaja järjestä hänelle vapaata ateriaa, hänelle suoritetaan 20,00 euroa (vuonna 2023) osapäivärahaa.

Osapäiväraha maksetaan jokaiselta täydeltä 10 tunnin jaksolta.

Kymmenen tunnin jaksoon luetaan myös kotipaikkakunnalla tapahtuva lastaus- ja purkausaika, ellei tilaisuutta ruokailuun järjesty.

2. Jos työntekijä joutuu yöpymään vieraalla paikkakunnalla, eikä työnantaja ole järjestänyt hänelle maksutonta asuntoa, hänelle maksetaan 44,90 euron (vuonna 2023) suuruinen yöpymiskorvaus.

Ulkomailla

3. Milloin työntekijä joutuu oleskelemaan ulkomailla, maksetaan hänelle päivä- ja ruokarahaa yhteensä 66,70 euron (vuonna 2023) vuorokautta kohti laskettuna siitä hetkestä, jolloin työntekijä siirtyy 7. kohdan mukaisesti ulkomaan päivä ja ruokarahasäädösten piiriin.

Euroopan ulkopuolella on ruoka- ja päiväraha yhteensä 71,30 (vuonna 2023) euroa.

4. Jos työntekijälle annetaan vapaa asunto, mutta ei ruokaa, maksetaan vain ruokarahaa 38,00 euroa (vuonna 2023) vuorokautta kohti.

5. Milloin oleskelu ulkomailla täysien vuorokausien lisäksi tai kokonaisuudessaan kestää 10 tuntia, maksetaan työntekijälle puolet ulkomaan ruokarahasta eli 19,00 euroa (vuonna 2023).

6. Mikäli työntekijä matkallaan muutoin on oikeutettu tämän pykälän mukaisesti päivä- ja ruokaraan, on hänellä sama oikeus kuljetuslautallaoloajalta, vaikka lautalla olisi kuljettajalle järjestetty vapaa ruoka ja asunto.

Kuljetuslautalla matkustaminen luetaan kuuluvaksi kotimaan ajanjaksoon, mikäli lautan lähtösatama on Suomen satama tai lauttamatka kestää 24 tuntia, muutoin ulkomaan ajanjaksoon.

7. Kotimaan ruokarahaa ja ulkomaan päivä- ja ruokarahaa määräytyvät sen mukaan, kummanko päivärahan tai ruokarahaa piirissä työntekijä on kussakin jaksossa pääosin oleskellut.

8. Milloin työnantaja hankkii ja kustantaa työntekijälle kunnollisen ruoan, ei ruokarahaa tällöin makseta.

12 § Sairausajan palkka

1. Työnantaja maksaa työntekijälle, joka työnantajan hyväksymän selvityksen mukaan on sairauden, tapaturman tai tartuntatautilain 60 §:n perusteella määräämän karanteenin vuoksi estynyt työtä tekemästä, sairausajan palkkaa sen pituisen ajanjakson työpäiviltä kuin seuraavasta käy ilmi:

Työsuhde, joka ennen työkyvyttömyyden ajanjakson alkua on jatkunut yhdenjaksaisesti

vähintään 1 kuukauden mutta alle 3 vuotta	4 viikkoa
3 vuotta mutta alle 5 vuotta	5 viikkoa
5 vuotta mutta alle 10 vuotta	6 viikkoa
10 vuotta tai kauemmin	8 viikkoa

Palkallisen ajanjakson pituus on enintään 13 viikkoa työsuhteen kestosta riippumatta, jos työntekijä on työkyvytön häntä työssä kohdanneen väkivallan tai väkivallan uhkatilanteen vuoksi.

2. Sairausajan palkkaa ei kuitenkaan makseta, jos työntekijä on aikaansaanut sairauden tai tapaturman tahallisesti, rikollisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämälään tai muulla törkeällä tuottamuksella.

3. Työnantaja voi toteuttaa sairausajan palkan maksamisen yrityskohtaisesti jompaakumpaa seuraavasta kahdesta vaihtoehdosta noudattaen:

a) Sairausvakuutuslain tarkoittamaan karenssiaikaan sisältyviltä työpäiviltä maksetaan täysi palkka ja tämän jälkeisiltä työpäiviltä ainoastaan päiväpalkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotus. Palkan erotusosan suorittaminen edellyttää, että työnantajalle on selvitetty työntekijälle maksettavan tai jo maksetun päivärahan määrä.

b) Työnantaja suorittaa sairauden ajalta maksettavan palkan suoraan työntekijälle, jolloin työnantaja hakee sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen sairausvakuutustoimistolta saatuaan työntekijältä siihen tarvittavat selvitykset.

4. Jos sairausvakuutuslain tarkoittamaa päivärahaa ei työntekijästä itsestään johduttavasta syystä makseta tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä sairausvakuutuslain 11 luvun 1-4 §:n nojalla olisi oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää sairausajan palkasta se osa, joka työntekijän menettelyn johdosta on jäänyt kokonaan tai osittain sairausvakuutuslain mukaisena päivärahana suorittamatta.

5. Sairausajan palkasta vähennetään mitä työntekijä saa saman työkyvyttömyyden takia, samalta ajanjaksolta päivärahaa tai siihen verrattavaa korvausta lain tai sopimuksen perusteella. Jos sairausajan palkka on maksettu ennen kuin jokin edellä mainituista korvauksista on suoritettu, työnantajalla on oikeus nostaa korvaus tai saada sen määrä takaisin työntekijältä, ei kuitenkaan enempää kuin maksamansa määrän.

6. Työntekijä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan työnantajalle sairastumisestaan.

7. Työkyvyttömyys on vaadittaessa varmennettava työnantajan määräämän ja kustantaman lääkärin todistuksella.

8. Kuukausipalkkaisen työntekijän sairausajan päiväpalkka saadaan, sovellettaessa pysyvästi viisipäiväistä työviikkoa jakamalla hänen kuukausipalkkansa luvulla 21. Palkkaa tai sen osaa maksetaan ainoastaan niiltä päiviltä, jotka työvuorolistan mukaan olisivat olleet työntekijän työpäiviä.

13 § Lapsen sairaus

1. Jos alle 10-vuotias lapsi sairastuu äkillisesti, maksetaan huoltajalle, huoltajan avio- tai avopuolisolle tai huoltajalle, joka ei asu samassa taloudessa tämän työehtosopimuksen sairausajan palkkaa koskevan määräyksen mukaisesti korvaus lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä, lyhyestä tilapäisestä poissaolosta. Korvauksen maksaminen edellyttää, että toisella huoltajalla ei ole ansiotyön, työajan tai välimatkan takia mahdollisuutta järjestää hoitoa tai ei itse hoitaa lasta. Esteestä on annettava selvitys

Samana sairastumisen johdosta korvausta maksetaan vain toiselle huoltajalle. Tarvittaessa työnantajalla on oikeus saada selvitys siitä, että vain toinen huoltajista on käyttänyt poissaolo-oikeutta hyväkseen.

2. Työntekijällä, jonka lapsi sairastaa valtioneuvoston päätöksen sääd.kok. n:o 1315/89 (VNp vaikeasti sairaan lapsen hoitoa ja kuntoutusta varten myönnettävästä avustuksesta) 1 §:n tarkoittamaa vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen sairausvakuutuslain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun lapsensa hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovittuaan poissaolosta etukäteen työnantajan kanssa.

Pöytäkirjamerkintöjä:

1. Hoidon järjestämisen tai hoitamisen kestäessä 1, 2 tai 3 päivää pidetään poissaoloa sopimuksessa tarkoitettuna poissaolona. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että lapsen sairaudesta ja sen aiheuttamasta poissaolosta annetaan sama selvitys kuin työehtosopimuksen ja yrityksessä mahdollisesti omaksutun käytännön mukaan vaaditaan työntekijän omasta sairaudesta. Palkalliset poissaolopäivät lapsen sairastumisen johdosta rinnastetaan vuosilomalain tarkoittamiin työssäolopäivien veroisiin päiviin.

2. Sopimuksen tarkoittamassa mielessä katsotaan yksinhuoltajaksi myös henkilö, joka ilman erillistä asumusero tai avioeropäätöstä pysyvästi on muuttanut asumaan erilleen aviopuolisostaan sekä henkilö, jonka puoliso on estynyt osallistumasta lapsen hoitoon asevelvollisuuden suorittamisen tai reservin harjoitusten vuoksi.

3. Mikäli työntekijä, joka on alaikäisen lapsensa huoltaja, on lapsensa sairastumisen vuoksi pakotettu jäämään hoitamaan sairastunutta lastaan, on tällainen katsottava hyväksyttäväksi poissaolon syyksi edellyttäen, että siitä välittömästi ilmoitetaan työnantajalle.

14 § Lääkärintarkastukset

1. Lakisääteiset lääkirintarkastukset

Työnantaja korvaa työntekijälle ansionmenetyksen lakisääteistä työterveyshuoltoa koskevan valtioneuvoston päätöksen (1484/2001) tarkoittamissa ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa hyväksytyissä työsuhteen aikana suoritettavissa terveystarkastuksissa sekä niihin liittyvissä matkoissa menettämältään säännöllisiä työtunteja vastaavalta ajalta. Samoin menetellään tapauksissa, joissa on kysymys nuorista työntekijöistä annetussa laissa (998/93), ja säteilylaissa (859/2018) sekä tartuntatautilaissa (1227/2016) tarkoitetuista tutkimuksista.

Työntekijälle, joka lähetetään edellä mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin tutkimuksiin tai määrätään tällaisessa tarkastuksessa jälkitarkastukseen, suorittaa työnantaja myös korvauksen välttämättömistä matkakustannuksista. Mikäli tutkimukset tai jälkitarkastus tehdään muulla paikkakunnalla, maksaa työnantaja myös päivärahan.

Mikäli tarkastus tapahtuu työntekijän vapaa-aikana, maksetaan työntekijälle korvauksena ylimääräisistä kuluista summa, joka vastaa sairausvakuutuslain mukaista vähimmäispäivärahaa.

2. Muut lääkirintarkastukset

Ansionmenetyksen korvattavuuden edellytykset ovat seuraavat:

Perusedellytykset (koskevat kaikkia a-e kohtia)

Kysymyksessä on oltava sairastumis- tai tapaturmatapaus, jossa on välttämätöntä päästä nopeasti lääkirintarkastukseen. Työntekijän on esitettävä lääkirintarkastuksesta työnantajan hyväksymä selvitys (esim. lääkirintodistus tai lääkirinpalkkiokuitti) sekä työnantajan pyytäessä selvitys siitä kuinka kauan lääkirintarkastus odotus- ja kohtuullisine matka aikoinen kesti.

Muissa kuin edellisessä kappaleessa tarkoitetuissa sairastumis- tai tapaturmatapauksissa edellytetään, että työntekijä varaa vastaanottoajan työaikana vain, jos se ei ole kohtuullisen ajan (esim. normaalitapauksissa viikon) kuluessa saatavissa työajan ulkopuolella. Työntekijän on esitettävä luotettava selvitys siitä, ettei hän ole voinut saada vastaanottoa työajan ulkopuolella.

Työntekijän on ilmoitettava lääkäriin menostaan etukäteen työnantajalle. Jos ilmoitusta ei ylivoimaisen esteen takia voida etukäteen tehdä, on ilmoitus tehtävä välittömästi, kun se on mahdollista.

Lääkirintarkastus on järjestettävä työajan tarpeetonta menetystä välttäten.

Mikäli työntekijä saa lääkirintarkastuksen ajalta sairausajan palkkaa, ei korvausta ansionmenetyksestä lääkirintarkastusta koskevien sopimusmääräysten nojalla suoriteta.

Milloin sairaus on johtunut omasta törkeästä tuottamuksesta tai tahallisuudesta, ei ansionmenetystä korvata.

Erityisedellytykset

Ansionmenetys korvataan:

a) Uusi tai uusiutuva sairaus

Ansionmenetys korvataan sellaisen lääkärintarkastuksen ajalta, jossa todetaan työntekijän sairaus.

Lääkärin tutkimustoimenpiteestä johtuneen, enintään vuorokauden kestäneen työkyvyttömyyden ajalta.

Milloin työntekijä sairausoireiden vuoksi on otettu sairaalaan tarkkailtavaksi tai tutkittavaksi. Tällöin noudatetaan sairausajan palkkamääräyksiä.

b) Aikaisemmin todettu sairaus

Kroonisen sairauden edellyttämän lääkärintarkastuksen ajalta edellyttäen, että työkyvyttömyydessä on ao. erikoisalan lääkärin suorittama tarkastus hoidon määrittämiseksi.

Sairauden olennaisesti pahentuessa, minkä vuoksi työntekijän on ollut tarpeen hakeutua lääkärintarkastukseen.

Hoidon määrittämiseksi tarpeellisen ao. erikoisalan lääkärin tarkastuksen ajalta, jossa annetaan määräys apuvälineen esim. silmälasien hankkimiseksi.

Muun aikaisemmin todetun sairauden hoidon määrittämiseksi tarpeellisen lääkärintarkastuksen ajalta vain, jos lääkäripalveluja ei ole saatavissa työajan ulkopuolella.

Syöpäsairauden edellyttämän hoitotoimenpiteen aiheuttaman työkyvyttömyyden ajalta. Tällöin noudatetaan sairausajan palkkamääräyksiä.

c) Laboratorio- ja röntgentutkimukset

Korvattavaan lääkärintarkastukseen välittömästi liittyvän laboratorio- ja röntgentutkimuksen ajalta. Laboratorio- ja röntgentutkimuksen tulee olla lääkärin määräämä ja siten osa tarkastusta. Erillisen laboratorio- tai röntgentutkimuksen ajalta aiheutuva ansionmenetys korvataan vain, jos työntekijällä ei ole mahdollisuutta päästä em. laboratorio- tai röntgentutkimukseen työajan ulkopuolella tai jos sairaus edellyttää tutkimuksen suorittamista ainoastaan tietynä vuorokauden ajankohtana. Tällainen ajankohtavaatimus tulee selvittää lääkärintodistuksella.

d) Raskauteen liittyvät lääkärintarkastukset ja tutkimukset

Sairausvakuutuslain mukaisen raskausrahan saamisen edellytyksenä olevan lääkärin tai terveyskeskuksen todistuksen hankkimiseksi välttämättömän tarkastuksen ajalta.

e) Äkillinen hammassairaus

Jos äkillinen hammassairaus ennen hoitotoimenpiteitä aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden, joka vaatii samana päivänä tai saman työvuoron aikana annettavaa hoitoa, hoitotoimenpiteen ajalta, mikäli hänen ei onnistu saada hoitoa työajan ulkopuolella. Työkyvyttömyys ja hoidon kiireellisyys osoitetaan hammaslääkärin antamalla todistuksella.

3. Laskenta

Edellä kohdissa 1 - 2 tarkoitettu ansionmenetys määräytyy tämän työehtosopimuksen sairausajan palkan laskenta- ja yhteensovitus sääntöjen mukaan. Samoin sovelletaan 1. kohdan toisessa kappaleessa tarkoitetun päivärahan osalta tämän työehtosopimuksen matkakustannusten korvausmääräyksiä.

15 § Lapsen syntymä

1. Erityisraskaus-, raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimus- ja sairausvakuutuslain mukaan.

2. Synnyttävälle vanhemmalle maksetaan raskaus- ja vanhempainvapaan pitämisen yhteydessä:

- a. 3 kuukauden palkan sekä raskaus- ja vanhempainrahan erotus raskausvapaan alkamisesta lukien tai
- b. palkka 3 kuukauden ajalta raskausvapaan alkamisesta lukien, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain raskaus- ja vanhempainrahan

Maksamisen edellytyksenä ovat:

- a. Työsuhde on kestänyt vähintään 9 kuukautta ennen vapaan alkua ja
- b. työntekijä palaa perhevapaalta työhön.

Erotuksen maksaminen edellyttää työntekijän selvitystä raskaus- ja vanhempainrahan suuruudesta.

Jos työntekijä ei ole toimittanut Kelan pyytämiä selvityksiä eikä raskaus- tai vanhempainrahaa tästä syystä makseta tai se maksetaan normaalia pienempänä, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

Työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta uudelta raskaus- tai vanhempainvapaalta, jos työntekijä ei ole palannut työhön edelliseltä perhevapaalta.

Soveltamisohje: Tämä ei koske tilanteita, joissa työntekijä siirtyy välittömästi perhevapaalta uudelle raskausvapaalle (TT 2014:115–117)

Muulle kuin synnyttävälle työntekijälle, jolla on oikeus työsopimuslain mukaiseen vanhempainvapaaseen ja jolla on oikeus vanhempainrahaan sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 1-3 momentin (14.1.2022/22) perusteella, maksetaan 6 ensimmäiseltä vanhempainvapaapäivältä palkan ja sairausvakuutuslain vanhempainrahan erotus tai vastaavalta ajanjaksolta palkka,

jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain vanhempainrahan. Muuten noudatetaan edellä esitettyä.

Voimaantulo:

Perhevapaita koskevia määräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa 24.3.2023 tai sen jälkeen.

Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen 24.3.2023, noudatetaan työsuhteessa 4.3.2020 sovitun työehtosopimuksen perhevapaita koskevia sopimusmääräyksiä.

3. Muut perhevapaat ovat palkattomia.

16 § Erinäiset korvaukset

1. Työntekijällä, jonka työsuhde on jatkunut 3 kuukautta, on oikeus 50- ja 60-vuotispäivinänsä saada säännöllistä työaikaa vastaava palkallinen vapaa työstä silloin, kun merkkipäivä sattuu hänen työpäiväkseen.

2. Työntekijä saa palkallisen vapaapäivän omia vihkiäisiään varten, mikäli vihkimispäivä olisi hänen työpäivänsä.

3. Työnantaja maksaa

a) kunnallisvaltuuston tai hallituksen jäsenenä toimivalle työntekijälle sekä

b) valtiollisia tai kunnallisia vaaleja varten lain mukaan asetetun vaalilautakunnan tai toimikunnan jäsenenä toimivalle työntekijälle

valtuuston tai hallituksen kokouksesta (a) kohta) tai tällaisen lautakunnan tai toimikunnan kokouksesta (b) kohta) aiheutuvasta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä korvausta siten, että työntekijä yhdessä kunnan maksaman ansionmenetyksen korvauksen kanssa saa täydet palkkaedut.

Korvaus maksetaan sen jälkeen, kun työntekijä on toimittanut työnantajalle selvityksen kunnan maksamasta ansionmenetyksen korvauksesta.

4. Työntekijällä on oikeus saada palkallinen vapaapäivä läheisen omaisensa hautausjärjestelyjä varten tai hautauspäivänä.

Jos lähiomaisen hautajaiset ovat niin kaukana, ettei työntekijän voida kohtuudella edellyttää yleisiä kulkuneuvoja käyttäen voivan matkustaa hautajaisiin tai sieltä takaisin kotipaikkakunnalleen hautauspäivänä, annetaan hänelle, mikäli matkustaminen tapahtuu hänen työpäivänään matkustamista varten yksi palkallinen vapaapäivä.

Läheisenä omaisena pidetään työntekijän avio- tai avopuolisoa, lapsia, lastenlapsia ja ottolapsia, hänen vanhempiaan ja isovanhempiaan, veljiään ja sisariaan sekä aviopuolison vanhempia.

5. Työntekijällä on oikeus saada reservin harjoitusten ajalta yhdessä valtion mak-
saman reserviläispalkan kanssa täydet palkkaedut.

6. Asevelvollisen työntekijän osallistuminen asevelvollisten kutsuntatilaisuuteen ei aiheuta hänen ansionsa alentamista.

Kutsuntaan liittyvään erilliseen lääkärintarkastukseen osallistuvalla korvataan an-
sion menetys siltä ajalta, minkä hän hyväksyttävän selvityksen mukaan joutuu tar-
kastuksen takia olemaan poissa työstä säännöllisenä työaikanaan.

17 § Ajokortti, pätevyystodistus, pätevyyskortti, kuljettajakortti

1. Työnantaja maksaa puolet lainsäädännön edellyttämästä ajokortin uusimisesta aiheutuvista kustannuksista edellyttäen, että työntekijän työsuhde on jatkunut keskeytymättä 5 vuotta ja että työntekijä tarvitsee ajokorttia työsuhteessaan.

Työnantaja maksaa kokonaan työtehtävissä työntekijältä vaatimiensa pätevyysto-
distusten ja -korttien hankinta- ja uusimiskustannukset sekä kustannukset ammat-
tipätevyysdirektiivin (2003/59/EY) mukaisen jatkokoulutuksen suorittamisesta ajo-
korttiin tehtävästä ammattipätevyysmerkinnästä sellaiselle työntekijälle, joka tarvit-
see sanottua ammattipätevyyttä työsuhteessaan.

2. Työnantaja maksaa digitaalisissa ajopiirtureissa käytettävän kuljettajakortin hankkimiskustannukset ja lainsäädännön edellyttämien määrävuosin suoritettavien uusimisten kustannukset sellaiselle työntekijälle, joka tarvitsee työsuhteessaan kuljettajakorttia.

3. Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä ennen kuin 4 kuukautta on kulunut 1. ja 2. kohtien korttien, todistusten tai merkintöjen hankkimisesta tai uusimisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle korttien, todistusten tai merkintöjen hankinta- tai uusimiskustannukset kokonaisuudessaan. Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä tämän jälkeen kuitenkin ennen kuin 11 kuukautta on kulunut korttien, todistusten tai merkintöjen hankkimisesta tai uusimisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle puolet korttien, todistusten tai merkintöjen hankinta- tai uusimiskustannuksista. Työnantaja saa kuitata saatavan työntekijän lopputilistä.

18 § Ammattipätevyysdirektiivin mukainen jatkokoulutus

Työnantaja antaa tai kustantaa ammattipätevyysdirektiivin (2003/59/EY) mukaista jatkokoulutusta sellaiselle toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevalle työntekijälle, joka tarvitsee voimassa olevaa ammattipätevyyttä työsuhteessaan ja jonka työsuhde on jatkunut keskeytymättä vähintään 6 kuukautta. Koulutus annetaan työaikana, ellei paikallisesti sovita toisin.

Jos ammattipätevyyskoulutus tapahtuu työajan ulkopuolella, korvataan koulutusajalta yksinkertainen peruspalkka koulutusaikaa työaikaan lukematta. Koulutusajalta ei makseta sunnuntaityökorvausta.

Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä ennen kuin 4 kuukautta on kulunut koulutuksen antamisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle koulutusajalta maksetun palkan ja koulutuksesta aiheutuneet kustannukset kokonaisuudessaan. Jos työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä johtuvasta syystä tämän jälkeen kuitenkin ennen kuin 6 kuukautta on kulunut koulutuksen antamisesta, työntekijä on velvollinen korvaamaan työnantajalle puolet koulutusajan palkasta ja koulutuksesta syntyneistä kustannuksista. Työnantaja saa kuitata nämä saatavat työntekijän lopputilistä.

19 § Vuosiloma

1. Työntekijän vuosiloma määräytyy vuosilomalain mukaan.
2. Työnantajalla on, milloin se yrityksen toiminnan kannalta on tarpeellista, oikeus antaa 18 lomapäivää (3 viikkoa) ylittävä loman osa yhdenjaksoisena muulloin kuin lomakauden aikana. Ennen tässä tarkoitettua loman jakamista ja lomakauden ulkopuolella annettavan loman osan ajankohdan määräämistä on työnantajan neuvoteltava asiasta asianomaisen työntekijän kanssa.

Lakisääteisen loman osalta, joka näin annetaan lomakauden ulkopuolella, ellei sitä anneta puolitoistakertaisena, maksetaan sen lisäksi, mitä lomaltapaluurahasta muutoin on sovittu, lomaltapaluuraha, jonka suuruus on 50 %.

Edellä sanotun mukaista järjestelyä ei kuitenkaan voida soveltaa työntekijään, joka ao. lomanmääräytymisvuoden loppuun (31.3.) mennessä on ollut saman työnantajan palveluksessa vähintään 10 vuotta. Tämä määräys ei kuitenkaan koske meijerialan automiehiä.

3. Lomapalkka voidaan maksaa yrityksen säännönmukaisena palkanmaksupäivänä.

20 § Lomarahaa

Työntekijälle maksetaan lomarahaa 50 % hänen lakisääteisestä vuosilomapalkastaan.

Puolet lomarahasta maksetaan vuosilomapalkan maksamisen yhteydessä. Puolet maksetaan sen palkanmaksun yhteydessä, jolloin työntekijän palkka ensimmäiseltä vuosiloman jälkeiseltä työpäivältä maksetaan, tai olisi maksettu, ellei työntekijä olisi estynyt palaamasta työhön.

Lomarahaa maksetaan myös mahdollisen lomakorvauksen yhteydessä, mikäli työsuhde päättyy lomakautena muusta kuin työntekijästä itsestään johtuvasta syystä. Määräaikaisen työsopimuksen päättymistä ei katsota työntekijästä itsestään johtavaksi syyksi.

Vanhuus-, työkyvyttömyys-, varhennetulle vanhuus- tai yksilölliselle varhaiseläkkeelle siirtyvälle työntekijälle maksetaan lomarahaa siitä vuosilomapalkasta ja mahdollisesta vuosilomakorvauksesta, johon työntekijä on oikeutettu.

Työntekijälle, joka suorittuaan asevelvollisuuden vakinaisessa väessä, palaa palvelusajan päätyttyä työhön maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta annetun lain (305/2009) edellyttämällä tavalla, on oikeus saada lomarahaa siitä lomakorvauksesta, joka työntekijälle maksettiin hänen palvelukseen astuessaan.

Lomarahan maksamistavasta voidaan sopia toisinkin.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia lomarahan pitämisestä palkallisena vapaa-aikana.

Soveltamisohjeet:

1. Määräyksen ensimmäisen kappaleen mukaan "Puolet lomarahasta maksetaan vuosilomapalkan maksamisen yhteydessä. Puolet maksetaan sen palkanmaksun yhteydessä, jolloin työntekijän palkka ensimmäiseltä vuosiloman jälkeiseltä työpäivältä maksetaan, tai olisi maksettu, ellei työntekijä olisi estynyt palaamasta työhön".

- Määräys on tulkittava siten, että saadakse lomarahan jälkimmäisen osan tulee työntekijän työsuhteen olla voimassa vielä ensimmäisenä vuosiloman jälkeisenä työpäivänä.

2. 3. kappaleen mukaan "Lomarahaa maksetaan myös mahdollisen lomakorvauksen yhteydessä, mikäli työsuhde päättyy lomakautena muusta kuin työntekijästä itsestään johtuvasta syystä". Määräystä on tulkittava seuraavasti:

Lomarahaa maksetaan edellisen päättyneen lomanmääräytymisvuoden lomakorvauksesta - ei viimeisen kesken jääneen lomanmääräytymisvuoden lomakorvauksesta.

- 4. kappaleen mukaiselle eläkkeelle siirtyvälle työntekijälle maksetaan lomarahaa myös mahdollisesta kesken jääneen lomanmääräytymisvuoden lomakorvauksesta.

- Jos työnantaja lomakautena päättää työntekijän työsuhteen muusta kuin työntekijästä itsestään johtuvasta syystä kesken tämän vuosiloman, maksetaan työntekijälle myös lomarahan jälkimmäinen osa. Mikäli työntekijälle ei ole annettu vuosilomaa ennen tällä tavoin tapahtunutta työsuhteen päättymistä, maksetaan työntekijälle koko lomarahaa.

21 § Pukeutuminen ja peseytyminen

Työnantaja huolehtii työntekijäin puukeutumisen- ja peseytymismahdollisuuksista työpaikalla voimassa olevien määräysten mukaan.

22 § Rahalähetykset

Mikäli autonkuljettaja veloitetaan säännöllisesti kuljettamaan rahalähetyksiä omalla vastuullaan, pyritään autoon järjestämään lukollinen rahankuljetuslaatikko.

23 § Suojavaatetus

Työnantaja kustantaa automiehille tarvittavat suojapuvut työssä käytettäväksi ja mikäli työn laatu sitä edellyttää työkasineet. Tämän edun puuttuminen voidaan korvata automiehelle maksamalla kuukaudessa työehtosopimuksen taulukon (ks. s. 36 taulukko) suuruinen työpukukorvaus.

Pöytäkirjamerkintä:

Liitot suosittelevat, että työnantaja kustantaa karja-auton kuljettajalle kumisaappaat.

24 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja toteuttaa kustannuksellaan työntekijöitä koskevan ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on erikseen sovittu.

25 § Ammattiyhdistysjäsenmaksut

Mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, ammattiyhdistysten jäsenmaksut peritään työntekijän palkasta ja työntekijälle annetaan vuoden päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

26 § Työntekijäin luottamusmies

1. Tähän työehtosopimukseen sidotuilla työntekijöillä on oikeus keskuudestaan valita luottamusmies, jonka tehtävänä on edustaa automiehiä tämän sopimuksen tulkintaa koskevissa asioissa ja valvoa heidän puolestaan sen noudattamista. Luottamusmiehen tulee olla Suomen kansalainen, asianomaisen työpaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin. Luottamusmiehen vaalista on ammat-tiosaston kirjallisesti ilmoitettava työnantajalle.
2. Työnantaja korvaa sen ansion, jonka luottamusmies menettää työajalla joko paikallisissa neuvotteluissa työnantajan kanssa tai toimiessaan muuten tämän toimeksiannosta.
3. Työajan ulkopuolella suoritetuista luottamusmiestehtävien hoitamisesta suori-tettava korvaus maksetaan kuukausittain. Ks. lisän määrä s. 36 taulukko.

27 § Kokoontuminen työpaikalla

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto r.y:n rekisteröidyllä alayhdistyksellä ja sen työpaikalla olevalla osastolla, työhuonekunnalla tai vastaavalla on mahdollisuus työajan ulkopuolella (ennen työajan alkamista, ruokatauolla tai välittömästi työajan päätyttyä, sekä erikseen sovittaessa myös viikkolepoon kuuluvana aikana) järjestää kokouksia työpaikan työsuhteita koskevista kysymyksistä seuraavin edellytyk-sin:

1. Kokouksen pidosta työpaikalla tai muussa tämän sopimuksen tarkoittamassa paikassa on työnantajan kanssa sovittava, mikäli mahdollista, kolme päivää en-nen aiottua kokousta.

2. Työnantaja osoittaa kokouspaikan, joka on joko työpaikalla tai työpaikan läheisyydessä, työnantajan hallinnassa oleva, tarkoitukseen soveltuva paikka. Ellei tällaista ole, on kysymyksestä tarvittaessa neuvoteltava tarkoituksenmukaisen ratkaisun löytämiseksi. Kokouspaikkaa valittaessa on huomiota kiinnitettävä mm. siihen, että työturvallisuudesta, työhygieniasta ja paloturvallisuudesta annettuja määräyksiä voidaan noudattaa ja että kokous ei häiritse liike- tai tuotantotoimintaa.

3. Pidettävän kokouksen menosta ja järjestyksestä sekä kokoustilojen siisteydestä vastaavat kokoustilojen varauksen tehnyt järjestö ja järjestäjät. Järjestön luottamushenkilöiden tulee olla kokouksessa saapuvilla.

4. Kokouksen järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen työehtosopimuksen osapuolena olevan liiton ja sen alayhdistyksen sekä asianomaisten keskusjärjestöjen edustajia.

28 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai rikkomista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava työnantajan ja työntekijäin luottamusmiehen kesken, ja ellei tässä sovintoa synny, asianomaisten järjestöjen kesken. Jollei yksimielisyyteen näin päästä, voi kumpikin riitapuoli saattaa asian työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

29 § Työrauhavelvoite

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän työehtosopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksityiseen määräykseen, ovat kielletyt.

30 § Sopimuksen voimassaoloaika

Tämä työehtosopimus on voimassa 24.3.2023–31.1.2025. Sopimus jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta ole viimeistään kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat kuitenkin voimassa siihen saakka, kunnes uusi sopimus on tullut voimaan tai sopijapuolten väliset neuvottelut jommankumman neuvotteluosapuolen toimesta on todettu päättyneiksi.

Jos sopimus irtisanotaan, tulee neuvottelut uudesta sopimuksesta aloittaa viimeistään kuukauden kuluttua irtisanomisesta ja tällöin antaa vastapuolelle muutosesitys.

Helsingissä 24. päivänä maaliskuuta 2023

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

Elintarviketeollisuusliiton ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton välinen MEIJEREIDEN AUTOMIESTEN TYÖAIKAA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

1 § Sopimuksen ulottuvuus

Tällä sopimuksella, joka on tehty työaikalain 34 §:n 1 momentissa (872/2019) mainitussa tarkoituksessa, määrätään Elintarviketeollisuusliiton jäsenten meijereiden palveluksessa työskentelevien automiesten työaikaa koskevat määräykset.

2 § Työaika

Säännöllinen työaika on enintään 80 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona.

3 § Vapaapäivät

Automiehet saavat säännöllisen lain mukaisen viikkovapaan vapaapäivän viikoittain:

1. Milloin meijerin kuljetusten on tapahduttava viikon kaikkina päivinä, annetaan automiehille vapaapäivät kiertävinä viikkovapaaseen liittyen siten, että yhdenjaksoinen vapaa aika on vähintään kaksi päivää.

Pöytäkirjamerkintä:

Tuotantoteknillisten syiden tai muiden järjestelyjen vuoksi voidaan edellä mainitusta peräkkäisyysvaatimuksesta tilapäisesti poiketa.

2. Milloin meijerin kuljetuksia ei toimiteta sunnuntaina, annetaan automiehille tämän lisäksi tuleva vapaapäivä kiertävänä viikon muuna aikana.

3. Milloin meijerin kuljetuksia toimitetaan ainoastaan viitenä päivänä viikossa, annetaan viikkovapaan lisäksi tuleva vapaapäivä samanaikaisesti kaikille automiehille.

4 § Kausivaihtelut

Tuotannollisten kausivaihtelujen niin vaatiessa voidaan 3 §:ssä tarkoitetut, touko-elokuussa annettavat vapaapäivät tai osa niistä siirtää annettavaksi myöhemmin ennen seuraavan huhtikuun loppua.

Aikana, jolta vapaapäivät on edellisen kappaleen nojalla siirretty annettavaksi myöhemmin, on säännöllinen työaika enintään 96 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona.

Aikana, jona siirretyt vapaapäivät annetaan on, ellei niitä anneta yhtenä tai useampana yhdenjaksoisena lomana työnantajan määräämänä ajankohtana, säännöllinen työaika vastaavasti vähintään 64 tuntia kahden viikon pituisena ajanjaksona.

Jos automies työsuhteen katkeamisen, sairauden tai muun hyväksyttävän syyn vuoksi ei saa siirrettyjä vapaapäivään, korvataan tämä kahden viikon ajanjaksoina yli 80 tuntia tehty työ ylityönä.

Pöytäkirjamerkintä 1:

Tässä pykälässä tarkoitettu työajan järjestely toteutetaan automiehiä koskevana samanaikaisesti kuin meijerin tuotantopuolella on käytännössä vastaava järjestely.

Pöytäkirjamerkintä 2:

Järjestelyn käytännöllisestä toteuttamisesta on ennen sen käyttöön ottamista neuvoteltava luottamusmiehen kanssa.

5 § Ylityö

Ylityötä tehdään työntekijän suostumuksella lain sallimissa rajoissa.

Ylityöksi katsotaan työ, jota kahden viikon pituisena ajanjaksona on tehty edellä 2 ja 4 §:ssä tarkoitettujen, kulloinkin sovellettavana olevien enimmäismäärien lisäksi.

Ylityöstä maksetaan kutakin kahden viikon jaksoa kohden 12 ensimmäiseltä ylityötunnilta 50 %:lla korotettu palkka ja sen jälkeisiltä ylityötunneilta 100 %:lla korotettu palkka.

Tuntipalkka saadaan jakamalla kuukausipalkka 160:lla.

6 § Työvuorolista

Työnantajan on ennen jokaisen 2 §:ssä tarkoitetun kaksiviikkoisjakson alkua työaikana pantava työpaikalle työntekijäin nähtäville työvuorolista, josta ilmenee kullekin työntekijälle jakson aikana tulevat viikkolepo- ja vapaapäivät. Tästä viikkolepo- ja vapaapäiväjärjestelystä voidaan poiketa pakottavan syyn niin vaatiessa.

7 § Lepotauot

Mikäli automiehille ei ole järjestetty erityistä ruokailutaukoa, on heille varattava tilaisuus nauttia mukanaan tuomaansa tai työpaikalla saatavana olevaa ruokaa tai kahvia työnjohdon määräämänä aikana.

8 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai rikkomista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava työnantajan ja luottamusmiehen kanssa ja, ellei tässä sovintoa synny, asianomaisten järjestöjen kesken.

Jollei yksimielisyyteen näin päästä, voi kumpikin sopijapuoli saattaa asian työtuoimioistuimen ratkaistavaksi.

9 § Sopimuksen voimassaoloaika

Tämä työehtosopimus on voimassa 24.3.2023–31.1.2025. Sopimus jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta ole viimeistään kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat kuitenkin voimassa siihen saakka, kunnes uusi sopimus on tullut voimaan tai sopijapuolten väliset neuvottelut jommankumman neuvotteluosapuolen toimesta on todettu päättyneiksi.

Jos sopimus irtisanotaan, tulee neuvottelut uudesta sopimuksesta aloittaa viimeistään kuukauden kuluttua irtisanomisesta ja tällöin antaa vastapuolelle muutosesitys.

Helsingissä 24. päivänä maaliskuuta 2023

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT ry

TYÖAJAN LYHENTÄMISTÄ KOSKEVA SOPIMUS 7.6.1991

TYÖAJAN LYHENTÄMINEN AUTOMIESTEN OSALTA

1. Soveltamisala

Työajan lyhennys koskee niitä työaikamuotoja, joissa säännöllinen työaika on 40 tuntia viikossa. Näitä työaikamuotoja ovat normaalisti päivätyö, kaksivuorotyö sekä jatkuva yksi- ja kaksivuorotyö.

Lisäksi edellytetään, että työntekijällä on enintään 30 arkipäivän pituinen vuosiloma sekä että hänen vuotuista työaikaansa muutoin lyhentävät vain kirkolliset juhlapyhät, juhannusaatto, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, uudenvuodenpäivä ja vapunpäivä.

Sopimuksenvaraista lomanpidennystä ei pidetä tässä eikä 2 kohdan 2. kappalessa tarkoitettuna 30 arkipäivää ylittävänä vuosilomana.

2. Työajan lyhennyksen toteuttaminen

Työajan lyhentämisen piiriin kuuluvien työntekijöiden työaika lyhennetään 100 tuntia vuodessa jäljempänä esitetyllä tavalla.

Työajan lyhennyksen määrästä vähennetään muut kuin kohdassa 1 mainitut vuotuista työaika lyhentävät sopimukseen tai käytäntöön perustuvat vuosilomajärjestelyt tai vuosittain säännöllisesti toistuvat ylimääräiset vapaapäivät.

3. Vapaan kertyminen

Työntekijälle kertyy vapaata kalenterivuoden aikana kohdassa 1 tarkoitetuissa työaikamuodoissa tehdyistä säännöllisistä työpäivistä seuraavasti:

vähintään	17 työpäivää	1 vapaa
"	34 "	2 vapaata
"	51 "	3 "
"	68 "	4 "
"	85 "	5 "
"	102 "	6 "
"	119 "	7 "
"	136 "	8 "
"	153 "	9 "
"	170 "	10 "
"	187 "	11 "
"	210 "	12,5 "

Työpäivällä tarkoitetaan keskimäärin 8 tunnin työpäivää.

Työssäoloon rinnastettavaa aikaa ovat myös:

- ne työntekijän sairauden, tapaturman tai tartuntatautilain 60 §:n mukaisen karanteenin ajalle sattuvat työvuoroluettelon mukaiset työpäivät, joilta työnantaja maksaa sairausajan palkkaa
- työnantajan osittainkin kustantama koulutusaika siltä osin kuin työnantaja korvaa ansionmenetyksen
- kunnanvaltuuston ja hallituksen sekä niiden asettamien lautakuntien tai muiden pysyvien elinten kokouksiin käytetty aika
- työntekijän omat vihkiäiset ja omat 50- ja 60-vuotispäivät
- lähiomaisen hautajaiset
- vuosiloman pidennysosa
- raskausvapaa 42 päivän ajanjaksolta
- alle 10 vuotiaan sairaan lapsen hoidon tai hoidon järjestämisen aiheuttama vapaa
- kutsunta ja reservinharjoituspäivät
- lomautus enintään 30 päivää vuodessa
- tämän sopimuksen mukaiset työajan lyhentämispäivät

Edellä olevan luettelon mukainen aika katsotaan työssäoloon rinnastettavaksi ajaksi siltä osin kun se on säännöllistä työtuntijärjestelmän mukaista työaikaa.

4. Vapaan antaminen

Kalenterivuoden aikana kertynyt vapaa on annettava työntekijälle viimeistään seuraavan vuoden syyskuun loppuun mennessä, ellei paikallisesti toisin sovita. Vapaa annetaan työnantajan määräämänä ajankohtana. Vapaata annettaessa noudatetaan vähintään viikon ilmoitusaikaa, ellei paikallisesti toisin sovita.

Huomioon ottaen autonkuljettajien työolosuhteet, työrytmi ja se, että he yleisesti työskentelevät jaksotyöjärjestelmässä, toteutetaan työajan lyhennys heidän osaltaan antamalla kokonaisia vapaapäiviä. Kertyvistä vapaapäivistä muodostetaan vähintään yksi neljän vapaapäivän jakso, joka sijoitetaan jonkin muun vapaapäivän yhteyteen. Annettaessa työvuoro vapaata, katsotaan sen pituudeksi 8 tuntia, ellei toisin sovita. Vapaan antamisesta voivat työnantaja ja työntekijä sopia toisinkin.

Paikallisesti voidaan sopia myös siitä, ettei neljän päivän ylittäviä työajan lyhennysvapaita pidetä. Työajan lyhennyspäivänä tehdystä työstä maksetaan työntekijälle työajan lyhennyskorvauksen (8 tunnin palkka) lisäksi yksinkertainen palkka. Liitot vahvistavat näin tehdyn sopimuksen.

Vapaan antamisesta tulee ensisijaisesti pyrkiä sopimaan. Työntekijän esityksestä sovitut tilapäiset poissaolot työstä ovat työajan lyhennystä ellei toisin sovita.

Jos työntekijän työsuhde päättyy eikä vapaata ole siihen mennessä annettu, maksetaan työntekijälle kertynyttä vapaata vastaava palkka keskituntiansion mukaan.

Jos työntekijälle työsuhteen päättyessä on annettu liikaa vapaata, saa työnantaja pidättää tätä vastaavan palkan työntekijän lopputilistä.

5. Ansiotaso

Tuntipalkkaiselle työntekijälle maksetaan korvaus vapaan ajalta työehtosopimuksen mukaisen keskituntiansion perusteella. Korvaus maksetaan sitä palkanmaksukautta koskevan palkanmaksun yhteydessä, jolloin vapaa pidetään.

Kuukausipalkkaiselle työntekijälle ansionmenetys korvataan säilyttämällä kuukausipalkka ennallaan.

6. Viikkoylityö

Viikkoylityötä laskettaessa lyhentää tämän sopimuksen mukaisesti annettu vapaa ao. viikon säännöllisten työtuntien lukumäärää vapautusta vastaavasti.

7. Vuosiloma

Vuosilomaa annettaessa pidetään vuosilomalain 7 §:n tarkoittamina työssäolon veroisina päivinä myös edellä kohdassa 3 tarkoitettuja vapaapäiviä.

8. Voimassaolo

Tätä sopimusta noudatetaan työehtosopimuksen osana.

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN TYÖNANTAJALIITTO E TTL r.y.

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT r.y.

Elintarviketeollisuusliitto ry
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA ELINTARVIKEALAN AUTOMIESTEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI

Aika: 24.3.2023

Paikka: Allekirjoitetaan sähköisesti

Osapuolina olevat liitot ovat tänään uudistaneet Elintarvikealan automiesten työehtosopimuksen seuraavin ehdoin:

1 § Sopimuskausi

Sopimuskausi on 24.3.2023-31.1.2025

Todettiin, että työehtosopimus korvaa 24.3.2023 lukien aiemmin 4.3.2020-31.1.2023 voimassa olleen työehtosopimuksen.

Tämä työehtosopimus on voimassa 24.3.2023–31.1.2025. Sopimus jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sopimusta ole viimeistään kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu. Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat kuitenkin voimassa siihen saakka, kunnes uusi sopimus on tullut voimaan tai sopijapuolten väliset neuvottelut jommankumman neuvotteluosapuolen toimesta on todettu päättyneiksi.

2 § Palkantarkistukset

Vuosi 2023

Yleiskorotus 1.3.2023

Palkkoja korotetaan 1.3.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla. Tuntipalkkoja ja kaksiviikkoispalkkoja korotetaan aikaisemman käytännön mukaisesti.

Erillisiä lisiä (erityyisiä maidonkeräilystä säiliöautolla, erikoisliisiä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle, työpukukorvaus, yksinajolisä) korotetaan yleiskorotuksen ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

Jos yritys ei palkanlaskentaan liittyvistä, palkanmaksuteknisistä tai muista palkkahallinnollisista syistä voi toteuttaa em. palkantarkistuksia vielä 1.3.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien, voidaan palkantarkistukset toteuttaa viimeistään 1.4.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien. Tällöin työntekijälle maksetaan takautuvasti palkantarkistusten toteutuksen lykkäämisestä aiheutunut ansionmenetys palkantarkistusten voimaantulopäivän ja maksupäivän väliltä

Yleiskorotus 1.10.2023

Palkkoja korotetaan 1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla. Tuntipalkkoja ja kaksiviikkoispalkkoja korotetaan aikaisemman käytännön mukaisesti.

Erillisiä lisiä (erityyisiä maidonkeräilystä säiliöautolla, erikoisissä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle, työpukukorvaus, yksinajolisä) korotetaan yleiskorotuksen ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

Vuosi 2024

Yleiskorotus 1.2.2024

Palkkoja korotetaan 1.2.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla. Tuntipalkkoja ja kaksiviikkoispalkkoja korotetaan aikaisemman käytännön mukaisesti.

Erillisiä lisiä (erityyisiä maidonkeräilystä säiliöautolla, erikoisissä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle, työpukukorvaus, yksinajolisä) korotetaan yleiskorotuksen ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

Yleiskorotus 1.10.2024

Palkkoja korotetaan 1.10.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla. Tuntipalkkoja ja kaksiviikkoispalkkoja korotetaan aikaisemman käytännön mukaisesti.

Erillisiä lisiä (erityyisiä maidonkeräilystä säiliöautolla, erikoisissä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle, työpukukorvaus, yksinajolisä) korotetaan yleiskorotuksen ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

Taulukkopalkat ovat 1.10.2024 alkaen seuraavat:

3 § Luottamusmieskorvaukset

Luottamusmieskorvausta korotetaan sopimuskauden aikana 6 %:lla. Korotusajankohta on 1.10.2023.

Luottamusmieskorvaus 1.10.2023 alkaen on 68 € / kk.

4 § Tekstimuutokset

- Muutetaan 6 §:n 2.-kohta kuulumaan seuraavasti:
  2. Kuorma-, paketti- ja henkilöautonkuljettajien alalla palveluaika tarkoittaa aikaa, minkä kuljettaja todistettavasti on ajanut ammattimaisesti autoa. Alan ammattitutkinnon suorittamisesta luetaan alalla palveluaikaan 1 vuosi. Logistiikan perustutkinnon suorittamisesta luetaan palvelusaikaan 2 vuotta.
- Lisätään 6 §:ään uusi kohta: ADR-lisä ADR-lisä 5 % taulukkopalkasta maksetaan käsittely- ja kuljetusajalta siltä osin, kuin vaarallisten aineiden kuljetusmääräysten (ADR) vapaarajat ylittävät.

- Poistetaan kokonaisuudessaan TES 16 § ja muutetaan TES 15 § Raskaus- ja vanhempainvapaan palkka kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti:

15 § Raskaus- ja vanhempainvapaan palkka

1. Erityisäitiys-~~raskaus-~~, äitiys-, ~~isyys-~~, adoptio- raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimus- ja sairausvakuutuslain mukaan.
2. ~~Äitiys- tai adoptiovapaalle lähtevälle työntekijälle~~ Synnyttävälle vanhemmalle maksetaan raskaus- ja vanhempainvapaan pitämisen yhteydessä:

- ~~a. 3 kuukaudelta palkan ja sairausvakuutuslain äitiysrahan erotus tai~~
- ~~b. 3 kuukauden palkka, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain äitiysrahan.~~

- a. 3 kuukauden palkan sekä raskaus- ja vanhempainrahan erotus raskausvapaan alkamisesta lukien tai
- b. palkka 3 kuukauden ajalta raskausvapaan alkamisesta lukien, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain raskaus- ja vanhempainrahan

Maksamisen edellytyksenä ovat:

- a. Työsuhde on kestänyt vähintään 9 kuukautta ennen vapaan alkua ja
- b. työntekijä palaa perhevapaalta työhön.

Erotuksen maksaminen edellyttää työntekijän selvitystä äitiys raskaus- ja vanhempainrahan suuruudesta.

Jos työntekijä ei ole toimittanut Kelan pyytämiä selvityksiä eikä äitiys raskaus- tai vanhempainrahaa tästä syystä makseta tai se maksetaan normaalia pienempänä, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

Työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta uudelta äitiys raskaus- tai vanhempainvapaalta, jos työntekijä ei ole palannut työhön edelliseltä perhevapaalta.

Soveltamisohje: Tämä ei koske tilanteita, joissa työntekijä siirtyy välittömästi perhevapaalta uudelle raskausvapaalle (TT 2014:115-117)

~~Isyysvapaalle lähtevälle~~ Muulle kuin synnyttävälle työntekijälle, jolla on oikeus työsopimuslain mukaiseen vanhempainvapaaseen ja jolla on oikeus vanhempainrahaan sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 1-3 momentin (14.1.2022/22) perusteella, maksetaan 6 ensimmäiseltä isyys vanhempainvapaapäivältä palkan ja sairausvakuutuslain isyys vanhempainrahan erotus tai vastaavalta ajanjaksolta palkka, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain isyys vanhempainrahan. Muuten noudatetaan edellä esitettyä.

Voimaantulo:

Perhevapaita koskevia määräyksiä noudatetaan sopimuksen voimaantullessa niihin työntekijöihin, joihin noudatetaan 1.8.2022 voimaan tulleita sairausvakuutuslain muutoksia ja joiden oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen alkaa x.3.2023 tai sen jälkeen.

Mikäli työntekijään noudatetaan 31.7.2022 voimassa olleita perhevapaita koskevia sairausvakuutuslain säännöksiä tai oikeus raskaus- tai vanhempainvapaaseen on alkanut ennen x.3.2023, noudatetaan työsuhteessa 4.3.2020 sovitun työehtosopimuksen perhevapaita koskevia sopimusmääräyksiä.

3. Muut perhevapaat ovat palkattomia.

16 § Äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa

1. Työntekijän äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaa määräytyy työsopimuslain 4 luvun 1 §:n sekä sairausvakuutuslain perusteella.
2. Naispuolisella työntekijällä on oikeus olla synnytyksen vuoksi poissa työstä enintään 12 kuukautta, ellei se aiheuta töiden järjestelylle poikkeuksellisen suuria vaikeuksia. Jos työntekijä on vähintään 3 viikkoa ennen lakisääteisen äitiys-, isyys- ja vanhempainvapansa päättymistä sopinut työnantajan kanssa tästä poissaolosta tai poissaolo on aiheutunut synnytykseen liittyneestä sairaudesta, ei työntekijän työsuhteen katsota tämän poissaolon vuoksi katkenneen.
3. Työntekijän ollessa edellisen kappaleen mukaisesti poissa työstä yli lakisääteisen äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan, ei tällaista poissaoloaikaa oteta huomioon työssäoloajan veroisena määriteltäessä työsuhteen kestoajaan sidottuja etuuksia, ellei muuta ole laissa säädetty tai erikseen sovittu.

- Muutetaan TES 20 §:n 3. kohta kokonaisuudessaan kuulumaan seuraavasti:

3. Viikon tai sitä lyhyemmän vuosiloman ajalta maksettava lakisääteinen vuosilomapalkka voidaan vuosilomalain lomapalkan maksuajankohtaa koskevista säännöksistä poiketen maksaa normaaleina palkanmaksupäivinä.

3. Lomapalkka voidaan maksaa yrityksen säännönmukaisena palkanmaksupäivänä.

5 § Päivärahat

Päivärahoja tarkistetaan sopimuskauden aikana kalenterivuositain entisen käytännön mukaisesti.

6 § Huoltokorjaamoita koskeva pöytäkirja

Huoltokorjaamoita koskeva pöytäkirja sovittiin uudistettavaksi aiemmin noudatetun käytännön mukaisesti

7 § Muutokset yleisiin sopimuksiin

Todettiin, että työehtosopimuksen 2 §:n mukaisesti työehtosopimuksen osana noudatetaan sopimuksen allekirjoitushetkellä voimassa olevia ETL:n ja SEL:n välillä solmittuja yleisiä sopimuksia ja siten näihin sopimuksiin tulleet muutokset tulevat myös tämän työehtosopimuksen osaksi.

8 § Tekniset yms. muutokset

Sovittiin, että työehtosopimuskirjaa koottaessa tehdään työehtosopimukseen lakiviittauksista johtuvat päivitykset, joilla ei muuteta ko. työehtosopimusmääräyksen sisältöä.

9 § Sopimuksen hyväksyminen

Tämä pöytäkirja katsotaan tarkastetuksi ja hyväksytyksi sopijaliittojen allekirjoituksin.

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT RY

HUOLTOKORJAAMOITA KOSKEVA PÖYTÄKIRJA

Aika 24.3.2023
Paikka Allekirjoitetaan sähköisesti

Elintarviketeollisuusliitto ry ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry ovat sopineet huoltokorjaamoita koskevan pöytäkirjan uudistamisesta seuraavin ehdoin:

1 § Sopimuskausi, voimassaolo ja soveltamisala

Sopimuskausi on 24.3.2023-31.1.2025. Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolelta kirjallisesti irtisanota vähintään kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Irtisanomisesta huolimatta pöytäkirjan määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päättyneen tai toinen osapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

Tätä palkkapöytäkirjaa sovelletaan palkkojen osalta yrityskohtaisesti sovittuihin huoltokorjaamoissa työskenteleviin Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliiton jäseniin.

2 § Palkantarkistukset sopimuskauden aikana

a. Vuosi 2023

Yleiskorotus 1.3.2023

Palkkoja korotetaan 1.3.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

Yleiskorotus 1.10.2023

Palkkoja korotetaan 1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

b. Vuosi 2024

Yleiskorotus 1.2.2024

Palkkoja korotetaan 1.2.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

Yleiskorotus 1.10.2024

Palkkoja korotetaan 1.10.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 1,5 %.

Taulukkopalkkoja korotetaan samasta ajankohdasta lukien 1,5 %:lla.

3 § Palkkamääräykset

Todettiin, että palkkamääräyksiksi huoltokorjaamoiden työehtosopimusta sovellettaessa katsotaan määräykset vähimmäistuntipalkoista ja työntekijän sijoittamisesta palkkaryhmiin. Muut ehdot määräytyvät ao. alan työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen mukaan (SEL).

Huoltokorjaamoiden tuntipalkat 1.3.2023 alkaen

Palkkaryhmä euroa

1.	11,73
2.	11,91
3.	12,29
4.	12,90
5.	13,77

Huoltokorjaamoiden tuntipalkat 1.10.2023 alkaen

Palkkaryhmä euroa

1.	11,91
2.	12,09
3.	12,47
4.	13,09
5.	13,98

Huoltokorjaamoiden tuntipalkat 1.2.2024 alkaen

Palkkaryhmä euroa

1.	12,09
2.	12,27
3.	12,66
4.	13,29
5.	14,19

Huoltokorjaamoiden tuntipalkat 1.10.2024 alkaen

Palkkaryhmä euroa

1.	12,27
2.	12,45
3.	12,85
4.	13,49
5.	14,40

Yksinomaan aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden tuntipalkkojen keskiarvon tulee palkkaryhmissä 1-4 olla palkkaryhmittäin 17 % ao. vähimmäistuntipalkkaa korkeampi.

Yksinomaan aikapalkalla työskentelevien 5 palkkaryhmään kuuluvien työntekijöiden tuntipalkkojen tulee olla vähintään 17 % ao. vähimmäistuntipalkkaa korkeampi.

Soveltamisohje

Edellä mainitun kohdan soveltamisessa otetaan huomioon työntekijälle säännönmukaisesti kuuluvien töiden vaativuus, vaikeus ja työolosuhteet.

Tuntipalkkaisille työntekijöille suoritetaan erillinen arkipyhäkorvaus liha-alan työehtosopimuksen mukaisesti.

Sovittiin, että tämä kahtena kappaleena laadittu pöytäkirja, jolla on sama voima ja velvoittavuus kuin työehtosopimuksella, katsotaan osapuolten allekirjoituksilla tarkastetuksi.

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

AUTO- JA KULJETUSALAN TYÖNTEKIJÄLIITTO AKT ry

LISÄT

Lisät 1.3.2022	
Erityislisä maidonkeräilystä säiliöautoalalla	70 snt / h
Erikoislisä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle	60 snt / h
Työpukukorvaus	11,81 € / kk
Yksinajolisä	53 snt / h
Luottamusmieskorvaus	64 € / kk
Lisät 1.3.2023	
Erityislisä maidonkeräilystä säiliöautoalalla	71 snt / h
Erikoislisä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle	61 snt / h
Työpukukorvaus	11,99 € / kk
Yksinajolisä	54 snt / h
Luottamusmieskorvaus	64 € / kk
Lisät 1.10.2023	
Erityislisä maidonkeräilystä säiliöautoalalla	72 snt / h
Erikoislisä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle	62 snt / h
Työpukukorvaus	12,17 € / kk
Yksinajolisä	55 snt / h
Luottamusmieskorvaus	68 € / kk
Lisät 1.2.2024	
Erityislisä maidonkeräilystä säiliöautoalalla	73 snt / h
Erikoislisä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle	63 snt / h
Työpukukorvaus	12,35 € / kk
Yksinajolisä	56 snt / h
Luottamusmieskorvaus	68 € / kk
Lisät 1.10.2024	
Erityislisä maidonkeräilystä säiliöautoalalla	74 snt / h
Erikoislisä pakaste- ja karja-autonkuljettajalle	64 snt / h
Työpukukorvaus	12,54 € / kk
Yksinajolisä	57 snt / h
Luottamusmieskorvaus	68 € / kk

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

Toimisto: John Stenbergin ranta 6
Postiosoite: PL 313, 00531 Helsinki
Puhelin: 09 613 110 (vaihe)
Sähköposti: etunimi.sukunimi@akt.fi
Kotisivut: www.akt.fi

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, 5. krs.
00240 Helsinki
Puhelin (09) 148 871
www.etl.fi

AKT:n aluetoimistot:

Helsinki

Viherniemenkatu 5
00530 Helsinki
Puh: 09 6131 1402
Aluetoimitsija
Jari Korhonen
matkap. 0500 472 919
Aluetoimitsija
Sami Hägg
matkap. 045 235 5215

Joensuu

Kauppakatu 32
80100 Joensuu
Puh: 013 511 1411
Aluetoimitsija
Antti Sainola
matkap. 044 412 3004

Jyväskylä

Ilmarisenkatu 2 LH 24
40100 Jyväskylä
Puh: 014 443 1421
Aluetoimitsija
Pentti Hämäläinen
matkap. 0400 239 940

Kotka

Puutarhakatu 12
48100 Kotka
Puh: 05 740 1431
Aluetoimitsija
Timo Meriläinen
matkap. 0400 905 502

Lahti

Keskuskatu 11
15870 Hollola
Puh: 03 526 0551

Oulu

Mäkelininkatu 31
90100 Oulu
Puh: 08 870 1441
Aluetoimitsija
Tero Anttonen
matkap. 040 506 3376

Pori

Isolinnankatu 24, 2. krs
28100 Pori
Puh: 02 543 1451
Aluetoimitsija
Jouni Nylund
matkap. 040 590 0889

Rovaniemi

Rovakatu 26 A 10
96200 Rovaniemi
Puh: 016 459 1461
Aluetoimitsija
Jari Mäkitalo
matkap. 040 519 7191

Tampere

Rautatienkatu 10, 6. krs
33100 Tampere
Puh: 03 230 1510
Aluetoimitsija
Vili-Petteri Adamsson
matkapuh. 044 412 3014

Turku

Maariankatu 6 b
20100 Turku
Puh: 02 450 1541
Aluetoimitsija
Jari Matilainen
matkap. 040 703 5695

Vaasa

Sepänkyläntie 4
65100 Vaasa
Puh: 06 220 1561
Aluetoimitsija
Tuulikki Aikio
matkap. 0400 762 689